

**CODI 22145 RECURSOS INSTRUMENTALS PER A LA RECERCA
HISTÒRICA II: NUMISMÀTICA ANTIGA**

Prof. A determinar

Programa

1. Concepte i metodologia

- La moneda: definició, el dret d'encunyar, llei i pes, tipologia, fabricació, emissió i circulació.
- Relacions amb d'altres disciplines.
- Descripció i classificació de monedes.

2. La moneda grega i semita

- La moneda grega: conceptes generals i evolució. Els períodes arcaic, clàssic i hel·lenístic; les colònies de Massàlia, Emporion i Rhode.
- Les encunyacions semites de Fenícia i Cartago.

3. La moneda de la República romana

- Els inicis: la tradició indígena i la influència de la Magna Grècia.
- Les reformes de la Segona Guerra Púnica: el denari i el victoriat.
- Evolució durant el segle II i les emissions militars del I a.C.
- Les emissions durant els Triumvirats.

4. La moneda a la Península Ibèrica

- Els grecs i la introducció de la moneda.
- El segle III fins el 237: emissions gregues i semites.
- La Segona Guerra Púnica: cap una nova política monetària.
- Hispània post c. 195 a.C.: la Citerior i la Ulterior.

5. La moneda de l'Imperi romà

- Les encunyacions provincials: el cas d'Hispània.
- Les emissions imperials: característiques i evolució. El període alt-imperial, la crisi del segle III, el baix Imperi.

6. Troballes i circulació monetària

- Qüestions de metodologia.
- Troballes aïllades a jaciments, els tresors, dispersió de les emissions d'una seca.
- Usos no monetaris de la moneda: santuaris, necròpolis, amulets.

Avaluació

Exàmen escrit al final del curs, amb una part teòrica i una de pràctica.

Bibliografia

Concepte, metodologia i obres generals

BREGLIA, L., *Numismatica antica. Storia e metodologia*, Milà, 1964.

GRIERSON, P., *Numismatics*, Oxford, 1974.

Numismatique antique. Problèmes et méthodes. Actes du colloque de Nancy (1971), eds. J.-M. DENTZER, PH. GAUTHIER y T. HACKENS, Nancy-Lovaina, 1975.

La moneda grega i semita

GUADAN, A. M. de, *Las monedas de plata de Emporion y Rhode, en Anales y Boletín de los Museos de Arte de Barcelona*, XII 1955-56, XIII 1957-58, Barcelona, 1968-1970.

JENKINS, G. K., *Ancient Greek Coins*, Londres, 1972.

KRAAY, C. M., *Archaic and Classical Greek Coins*, Londres, 1976.

VILLARONGA, L., *Las monedas hispano-cartaginesas*, Barcelona, 1973.

La moneda romana

AMANDRY, M., BURNETT, A. RIPOLES, P.P., *Roman Provincial Coinage*, Paris-Londres, 1992.

BURNETT, A., *Coinage in the Roman World*, Londres, 1987.

CARSON, R.A.G., *Coins of the Roman Empire*, Cambridge, 1990.

CRAWFORD, M. H., *Roman Republican Coinage*, Cambridge, 1974.

Roman Imperial Coinage, 9 vols., Londres, 1923-1981.

ZEHNACKER, H., *Moneta. Recherches sur l'organisation et l'art des émissions monétaires de la République romaine (289-31 J.-C.)*, Roma, 1973.

La moneda a la Península Ibèrica

ALFARO ASINS, C., AREVALO GONZALEZ, A., CAMPO DIAZ, M., CHAVES TRISTAN, F., DOMINGUEZ ARRANZ, A., RIPOLES ALEGRE, P.P., *Historia monetaria de Hispania antigua*, Madrid, 1997.

Numismática hispano-púnica. Estado actual de la investigación, VII Jornadas de Arqueología Fenicio-púnica, Trabajos del Museo Arqueológico de Ibiza, 31, 1993.

VILLARONGA, L., *Corpus nummum Hispaniae ante Augusti aetatem*, Madrid, 1994.

Troballes i circulació monetària

CASEY, J. y REECE, R.(ed.), *Coins and Archaeologist*, Oxford, 1974.

PEREIRA, I., BOST, J.-P. y HIERNARD, J., *Fouilles de Conimbriga III. Les monnaies*, Paris, 1974.

RIPOLLÈS ALEGRE, P.P., *La circulación monetaria en la Tarraconense Mediterránea*, València, 1982.

**CODI 22145 RECURSOS INSTRUMENTALS PER A LA RECERCA
HISTÒRICA II**

Prof. Miquel BARCELÓ I PERELLÓ

“Els textos de les històries d’Espanya”

- 1- La diàspora dels fills de Noé i els orígens de tots els subjectes historiogràfics.
- 2- *Hispania*, d’unitat comptable a subjecte. Isidor i els altres.
- 3- El cicle dels textos asturians de finals del segle IX
- 4- Les narracions d’al-Andalus.
- 5- Monjos i bisbes com a narradors.
- 6- Textos de Catalunya?
- 7- Rodrigo Ximénex de Rada -*De Rebus hispaniis*- El Guió

Bibliografia es donarà al llarg del curs.

Avaluació: treball i examen.